

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

www.iph.mk

Ул." 50 Дивизија " бр.6, 1000 СКОПЈЕ

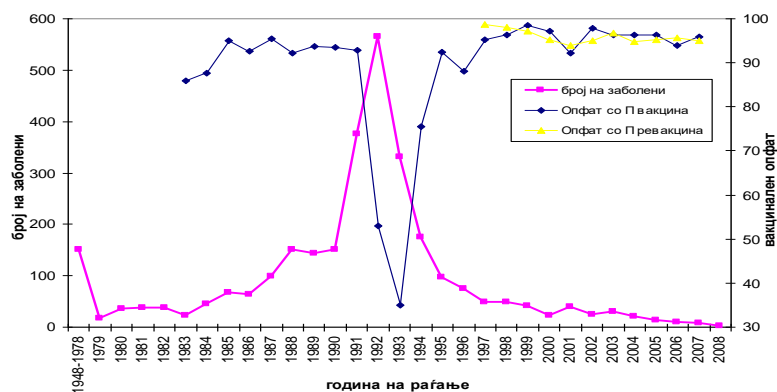
Тел: 02 3 125 044, 3 223 033; Факс: 02 3 223 354

СЕКТОР ЗА КОНТРОЛА И ПРЕВЕНЦИЈА НА ЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ

ОДДЕЛЕНИЕ ЗА СЛЕДЕЊЕ И НАДЗОР НАД ЗАРАЗНИТЕ БОЛЕСТИ

БИЛТЕН

за движењето на акутните заразни заболувања во Р. Македонија
во месец **октомври 2015**

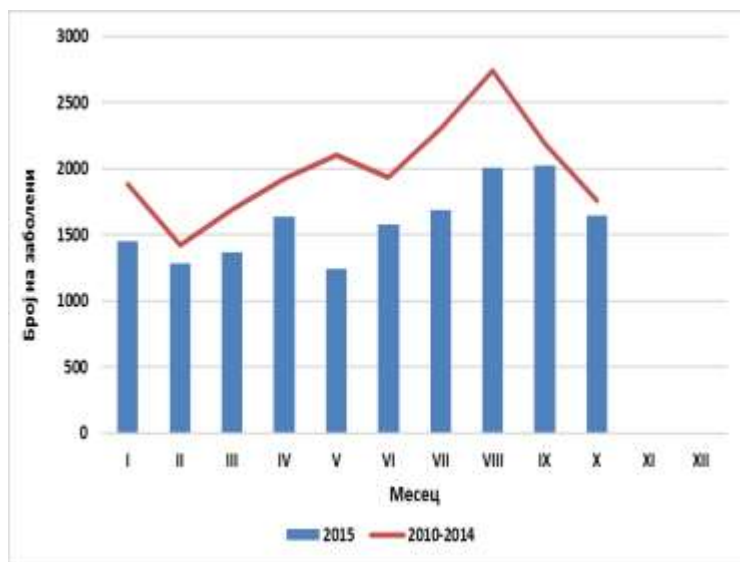
Скопје, 09.11.2015

Во текот на месец октомври 2015 година, во Република Македонија регистрирани се вкупно **1.647 заболени лица** од акутни заразни заболувања (не сметајќи ги грипот, туберкулозата, СИДА-та, АФП и хроничните носителства на хепатитис Б и Ц) со вкупен морбидитет од **79,7/100.000 жители**.

Во однос на претходниот месец регистрирано е намалување од 18,6%. Во споредба со октомври 2014 се регистрира зголемување на бројот на пријавени заболени лица за 30,4%, додека пак во однос на аритметичката средина за петгодишниот период 2010–2014, постои намалување за 6,5%.

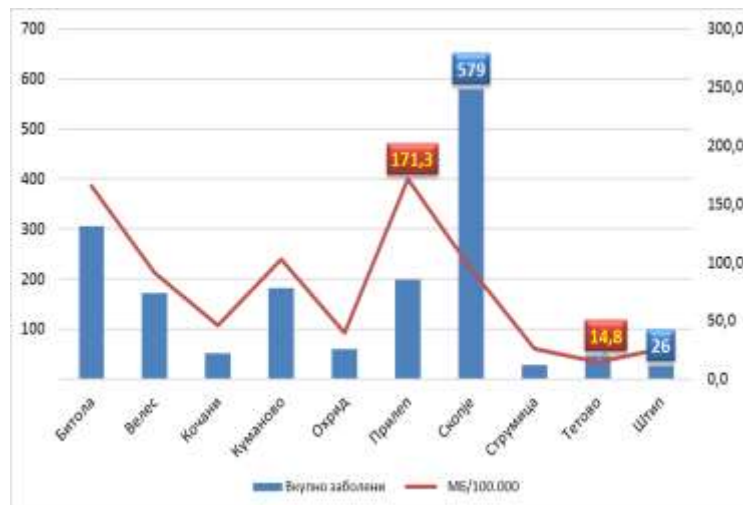
Во вкупниот број на заболени во 2015 година, регистрираните случаи во месец октомври учествуваат со 10,3%. Кумулативниот број на заболени во 2015 е намален за 16,9% во однос на кумулативата за истиот период во 2014 година (заклучно со октомври).

Графикон 1. Број на заболени од заразни болести во 2015 и аритметичка средина за 2010-2014, по месеци

Во месец октомври, најголем број акутни заразни заболувања (n=579 или 35,1%) се регистрирани на територија на ЦЈЗ Скопје, а најмал во ЦЈЗ Штип (n=26). Нема пријавени заболени лица во ПЕ Пехчево и ПЕ Гевгелија. Највисок МБ е регистриран на територијата на ЦЈЗ Прилеп (171,3/100.000), а најнизок во ЦЈЗ Тетово (14,8/100.000) (Графикон 2 и Табела 1).

Графикон 2: Број на заболени и МБ од акутни заразни заболувања по ЦЈЗ во октомври, 2015

Десетте најчесто пријавувани акутни заразни заболувања во октомври учествуваат со 97,3% во вкупниот број на заболени во месецот и бележат морбидитет од 77,5/100.000 жители (Табела 1).

Табела 1: Десет најчесто пријавувани акутни заразни заболувања во октомври, 2015

Заболување	Број
Ентероколитиси	1168
Овчи сипаници	198
Салмонелози	48
Шуга	44
Бактериски алиментарни инфекции и интоксикации	40
Инфекции предизвикани од E. Colli	28
Инфективна мононуклеоза	25
Скарлатина	24
Вирусен хепатитис Б	15
Вирусен хепатитис А	12
Вкупно	1602

Првите три најчести заразни заболувања, учествуваат со 85,9% во вкупниот број на заболени, а со 88,3% во десетте најчесто регистрирани акутни заразни заболувања во месец октомври 2015 година.

Во октомври, **најчесто** регистрирано акутно заразно заболување се **ентероколитите**, со вкупно 1.168 случаи. Во вкупниот број на заболени во месецот тие учествуваат со 70,9%, а во групата на десет најчести заразни заболувања со 72,9%.

Во однос на претходниот месец се регистрира намалување од 34,1%, додека пак во однос на октомври минатата година се регистрира зголемување од 89,9%. Споредено со просечниот број на заболени во октомври за периодот 2010–2014, се регистрира зголемување од 16,1%.

Во вкупниот број на пријавени ентероколити во 2015, бројот на заболени во октомври учествува со 11,5%. Во кумулативниот број на регистрирани акутни заразни заболувања во 2015, учеството на ентероколитите е 63,9%. Кумулативниот број на заболени од ентероколити во 2015 е зголемен за 11,5% во однос на кумулативата за истиот период во 2014 година.

На **второ** место по број на регистрирани заболени во октомври се **овчите сипаници** (n=198), кои во вкупниот број на заболени во месецот учествуваат со 12,0%.

Во однос на претходниот месец, бројот на заболени лица од овчи сипаници е зголемен за 2,9 пати. Споредено со месец октомври 2014 година и просекот за октомври во периодот 2010-2014, се регистрира намалување од 26,9% односно 52,4%.

Во вкупниот број на регистрирани акутни заразни заболувања во 2015, пријавените случаи на овчи сипаници учествуваат со 20,1%, додека во вкупниот број на овчи сипаници во 2015, заболениите регистрирани во месец октомври учествуваат со 6,2%. Кумулативниот број на заболени од овчи сипаници во 2015 е намален за 52,1% во однос на кумулативата во истиот период во 2014 година.

На **трето** место по број на заболени во октомври се **салмонелозите** (n=48), кои во вкупниот број учествуваат со 2,9%.

Во однос на месец септември 2015, бројот на заболени лица од салмонелози е зголемен за 14,3%. Во однос на октомври 2014 и во однос на просекот за 2010-2014 се регистрира зголемување од 33,3% и 71,4% соодветно.

Во вкупниот број на регистрирани заболени лица од салмонелози во 2015, пријавените случаи во октомври учествуваат со 16,5%, додека во вкупниот број на регистрирани акутни заразни заболувања во 2015, салмонелозите учествуваат со 1,8%. Кумулативниот број на заболени од салмонелози во 2015 е зголемен за 76,4% во однос на кумулативата за истиот период во 2014.

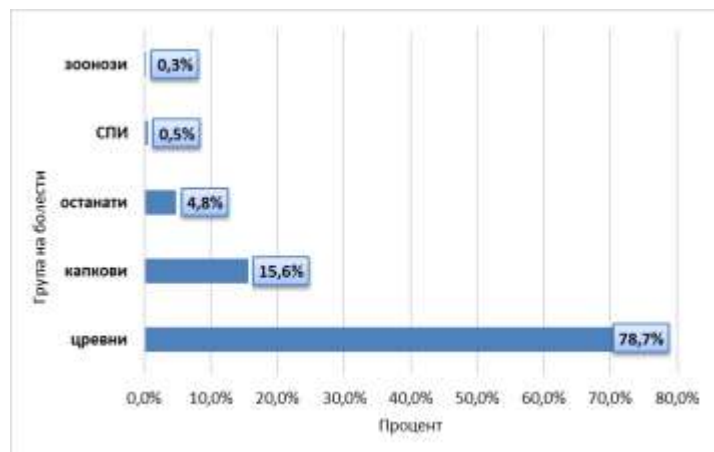
Во однос на поделбата на **акутните заразни заболувања по групи**, најголем број од пријавените заболувања во септември припаѓаат на групата на **цревни заразни заболувања**. Пријавени се 1.297 заболени (78,7%) со МБ од 62,8/100.000 жители. Од нив, најголем процент (90,1%) и број (n=1.168, МБ 56,5/100.000) се ентероколитите. На второ место се салмонелозите кои учествуваат со 3,7% (n=48, МБ 2,3/100.000). Пријавени се и 40 бактериски алиментарни инфекции и интоксикации (3,1% и МБ 1,9/100.000), 28 инфекции предизвикани од E. Colli, 12 случаи на вирусен хепатит А и еден случај на шигелоза.

На второ место во месец октомври е групата на **капкови заразни заболувања** (n=257, 15,6%, МБ 12,4/100.000). Од нив, најголем процент чинат пријавите за овчи сипаници со 77,0% (n=198, МБ 9,6/100.000). Регистрирани се и 25 случаи на инфективна мононуклеоза (9,7%, МБ 1,2/100,000), како и 24 случаи на скарлатина (9,3%, МБ 1,2/100,000). Во оваа група пријавени се и 4 случаи на заразни заушки, 3 пневмококни инфекции и по една легионерска болест, менингококна болест и инфекција со ХиБ.

Останатите акутни заразни заболувања во октомври се регистрирани со 79 случаи (4,8% и МБ 3,8/100.000). Од нив, најбројни (55,7%, n=44) се случаите на шуга со МБ 2,1/100.000, а регистрирани се и 15 случаи на вирусен хепатит Б, по 5 случаи на бактериски менингит и вирусен хепатит Ц, по 4 случаи на неодреден вирусен хепатит и вирусен менингитис и 2 случаи на вирусен енцефалит.

Зоонозите како група во октомври се регистрираат со вкупно 5 заболени лица (0,3%, МБ 0,2/100.000). Регистрирани се 3 случаи бруцелоза и по една лајшманиоза и ехинококоза. (Табела 1 - Прилог).

Графикон 3: Структура на заболени по групи на заболувања во октомври, 2015

Во текот на октомври **не е пријавен смртен случај** од акутно заразно заболување, **ниту е пријавена епидемија на заразна болест** до ИЈЗ.

ВАКЦИНО-ПРЕВЕНТАБИЛНИ ЗАБОЛУВАЊА

Регистрирани вкупно 20 лица (МБ 1,02/100.000) со заболувања против кои се спроведува задолжителна континуирана имунизација (без туберкулоза) (Табела 2 - Прилог).

Регистрирани се 15 лица со вирусен хепатит тип Б кои согласно Календарот за имунизација не подлежат на задолжителна вакцинација и истите не се вакцинирани.

Во октомври, пријавени се 4 лица со заразни заушки. Кај сите дијагнозата е поставена клинички, а во однос на вакциналниот статус, 2 лица се вакцинирани, едно лице не е вакцинирано, а за едно нема податок.

Регистриран е еден случај на инфекција со ХиБ. Се работи за 5-месечно бебе од Скопје кое не е вакцинирано со вакцина против ХиБ и кај кое дијагнозата е докажана лабораториски и клинички.

ХИВ/СИДА И ДРУГИ СЕКСУАЛНО ПРЕНОСЛИВИ ИНФЕКЦИИ

Во текот на месец октомври пријавен е еден нов случај на ХИВ позитивно лице. Се работи за машко лице од Скопје, припадник на возрастната група од 20-29 години.

Согласно евиденцијата на пријавените случаи (заклучно со 31.10.2015), кумулативниот број на лица со ХИВ/СИДА за периодот 1987–2015, изнесува **256**:

- лица болни од СИДА - **167**
- ХИВ позитивни лица - **89**
- починати лица - **80**, и
- лица кои живеат со ХИВ/СИДА - **176**.

Во однос на другите **сексуално преносливи инфекции** во земјата, во текот на октомври се пријавени 9 случаи на инфекции предизвикани од хламидија (Табела 3 - Прилог).

ГРИП

Во извештајот за движењето на вирусот на грип во сезоната 2015/2016 во Европа, според информациите на електронскиот неделник Flu News Europe, во сите Европски земји, активноста на вирусот на грип е со низок интензитет, со локална или спорадична географска активност и само неколку земји пријавиле спорадична детекција на вирусот од рутинските и сентинел примероци.

Во текот на октомври, од почетокот на сезоната (40 недела) заклучно со 44-та недела, во Република Македонија на групни пријави за грип пријавени се вкупно 225 заболени лица (МБ 10,9/100.000). Од нив, најголем број на заболени се пријавени од ЦЈЗ Тетово (n=87), ЦЈЗ Куманово (n=54) и ЦЈЗ Прилеп (n=32). Најголем морбидитет (84,0/100.000) е регистриран во ПЕ Крушево.

Во однос на дистрибуцијата на заболени по возрастни групи, најголем број на заболени се пријавени во најголемата возрастна група од 15-64 години - 147 случаи (65%), а најголем морбидитет од 16,4/100.000 се регистрира кај лицата на возраст 5-14 години.

Во Вирусолошката лабораторија на ИЈЗ од почетокот на сезоната 2014/2015 пристигнати се 7 биолошки материјали од здравствените установи - од амбулантски и болнички лекувани пациенти, сите негативни на присуство на вирусот на грип.

ЛАБОРАТОРИСКИ ИЗОЛИРАНИ ИЛИ НА ДРУГ НАЧИН ДОКАЖАНИ ПРИЧИНТЕЛИ НА ЗАРАЗНИ ЗАБОЛУВАЊА И РЕЗИСТЕНЦИЈА НА АНТИБИОТИЦИ

Во овој билтен е даден приказ на евидентираните Пријави за изолиран-докажан причинител на заразна болест и резистенција на антибиотици пристигнати во ИЈЗ во текот на месец октомври, 2015 година (n=449).

Пријави за микробиолошки изолати или на друг начин докажани причинители на заразни заболувања се добиени од лаборатории од 9 Центри за јавно здравје и 5 Подрачни единици.

Во најголем број и процент регистрирани се пријави за докажан микробиолошки причинител од териториите на ЦЈЗ Скопје (n=235 или 52,3%), ЦЈЗ Куманово (n=67 или 14,9%) и ЦЈЗ Битола (44 или 9,8%).

Од сите регистрирани пријави за микробиолошки докажани причинители на заразно заболување, најчесто докажани/изолирани причинители во месец октомври се *Salmonella enteritidis* (n=72, 16,0%), *MRSA* (n=61, 13,6%) и *Chlamydia trachomatis* (n=58, 12,9%) (Табела 4 - Прилог).

**Кузмановска Г., Алексоски Б., Караџовски Ж.,
Микиќ В., Ставридис К., Кочински Д., Балажи Л.,
Цветановска Ж., Столеска Илиоска Р., Синани Ф.,
Исмани М.**